

ζωντανή ζωή, ὁμορφίαις του, συνήθειαι του, γλώσσα του, τὸν ἔκαμες βρονκόλακ.

70

«Ψυλικὸν ἀποθήκας γὰρ διαγούμισμα» τὰ εἶπε κάποιος τὰ μουνσεῖα. Ποῖος θάβρεθῇ νὰ κάμῃ, περ νώντας ἀπὸ τὰ μουνσεῖα μας, ὅτι ἔκαμε ὁ Ρώσκιν περνώντος ἀπὸ τὴς Ἐκκλησίας τῆς Φλωρεντίας; Οἱ «Φλωρεντινὲς αὐγές» του, τί ξεσκέπασμα, τί γλυκοχάραμα τῆς τεχνοκριτικῆς τῶν προρραφαντικῶν ἔργων, τοῦ Γιώττιου, τοῦ Μπουτισέλλη, τοῦ Μέμμη, — ἀλλά, στρογγυλά, ταπεινά, στερεά!

71

Θυμᾶμαι κάποτε μέσα σ' ἓνα σύλλογο κάποιος πρόσφερε χρήματα γὰρ νὰ βραβεύοντι κάποιον σκολιοῦ οἱ μαθητὰδες ποὺ ἐρδογράφουν. Εἶτατε τότε στὴ φούρια τοὺς οἱ γυμναστικοὶ ἀγῶνες. Καὶ κάποιος ἄλλος τότε μέσ' ἀπὸ τὸ σύλλογο σηκώθηκε καὶ τὸ βραβεῖο τὸ εἶπε πὼς εἶναι σκολαστικό. Βραβεῖο γὰρ τὴν ἐρδογραφία καὶ ὄχι γὰρ τὴν γυμναστική! Γὰρ τὴν προκοπὴ τοῦ καλαμαρῶ καὶ ὄχι γὰρ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ὅμως. Ὁ κάποιος ἐκείνος ποὺ πρόσφερε τὰ χρήματα γὰρ τὸ βραβεῖο τὸ ἐρδογραφικό μὴ γυμναστικό κοίταξε νὰ βραβεύῃ. Τὴ γυμναστική τοῦ νοῦ. Δὲν κάνω ἐρδογραφίες. Δηλαδὴ τὸν κρατῶ τὸ λογισμό μου πὺδ ξυπνὸ, τὴ μνήμη μου πὺδ ζωηρή, τὴν προσοχή μου πὺδ μαζεμένη. Ἀκούω πὺδ καλὰ, βλέπω πὺδ καθαρά τὴ λέξη. Σὰ νὰ ἔχω τῆς λέξης τὴν ἀγάπη καὶ τὴ φαντασία σὲ βαθμὸ ἀνώτερο ἀπὸ ἄλλους. Κι ὅποιος ἔχει σήμερα τοῦ λόγου, μπορεῖ νὰ ἔχῃ αὐριο καὶ τοῦ ἔργου τὴ φαντασία καὶ τὴν ἀγάπη περισσότερο ξετυλιμένα. Στους καινούριους ἀνθρώπους καὶ στοὺς ἀρμονικοὺς λόγια καὶ ἔργα εἰν' ἀδέρφια. Καὶ βραβεύοντας τὸ μαθητὴ ποὺ ἐρδογράφει, βραβεύω τὴν προσοχή του, τὴ μνήμη του, τὸ νοῦ του. Τὰ χαρίσματά του σὰν τὰ μεταχειρίζετ' ἔτσι σήμερα στὰ τετράδια καὶ στὰ θέματά του, αὐριο θὰ τὰ μεταχειριστῇ ἄλλοι σὲ θετικώτερα καὶ σὲ πλατύτερα.

72

Ἄλλο τὸ ζήτημα τῆς ἐπερτοφικῆς καὶ τῆς ἀποκλειστικῆς προσοχῆς ποὺ δίνουμε στὴ μάθηση τῆς γραμματικῆς, ἀμελώντας τὸ γινώρισμα καὶ τὸ χῶνεμα γὰρ λογίων ἀλήθειαι, ἐπιστημονικῆς, πρακτικῆς, ποῦ, συχνὰ πικρὰ εἰν' ἀπὸ κείνες ποὺ πρέπει νὰ στέκονται σὰ θεμέλια κάθε γνώσης. Δὲ λησμονῶ τί λέει ὁ Σπένσερ κάποιος: «Νομίζουμε κρῖμα βροχὸ πὼς ξεχάσαμε τὴν ἐρδογραφία μὲς συλλαβῆς, ἐκεί ποὺ δὲν ξέρουμε τί εἶναι, ἄξαφνα, ἡ Εὐ σ τ α' θ ι α ν ἡ σ α λ π ι γ α, χωρὶς νὰ μᾶς κἀνῃ καμὰ ἐντύπωση ἢ ἀνηξερία μας.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Φίλε Νουμά

Χτέ; δ'κ. Μιστριώτης μίλησε στὸ Πανεπιστήμιο. Ὁ λόγος του ἀριστοῦργημα, ὅπως γράφανε οἱ «Καιροὶ» ποὺ τὸν τύπωσαν, ὡς συμπαθήσουν ἐμένα τὸ βάνδαλο νὰ ξεκολλήσω ἓνα μαργαριτάρι του: «Ἐπιφανέστατος Ἀλβανὸς ἐλθὼν ἐνταῦθα καὶ ἀξιών, ἵνα ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐκπολιτίσωμεν τοὺς Ρωμάνους καὶ τοὺς Βουλγάρους καὶ ἐρωτήσας με κατὰ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΡΑΧΜΑΙ 1,000,000 ΚΕΡΑΗ

Καθ' ἐκάστην κλήρωσιν ἐκδίδονται 100,000 γραμμάτια ἀξίας . . . 400,000 πρὲχοντα κέρδη εἰς 2,290 γραμμάτια ἀξίας δραχ. 200,000. Διὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 28 Φεβρουαρίου 1910 ἐξεδόθησαν ὑπ' αὐξόντα ἀριθμ. 1 25,000 ΑΚΕΡΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ πρὲχοντα συμμετοχὴν εἰς ἀκέραιον τὸ κέρδος τιμώμενα ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ καὶ ὑπ' αὐξόντα 25,001, 100,000. ΤΕΤΑΡΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΥ τιμώμενα ΜΙΑΣ ΔΡΑΧΜΗΣ καὶ πρὲχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Κέρδη ἐκάστης κληρώσεως

9	εἰς	80,000	80,000
1	εἰς	20,000	20,002
1	ἀπὸ	2,500	8,000
2	ἀπὸ	1,000	8,000
15	ἀπὸ	400	8,000
25	ἀπὸ	200	8,000
1950	ἀπὸ	40	87,000
2000			200,000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γινήσεται τῇ 28 Φεβρουαρίου (13 Μαρτίου, 1910, ἡ δευτέρα τῇ 25 Ἀπριλίου (3 Μαΐου) 1910, ἡ τρίτη τῇ 27 Ἰουνίου (10 Ἰουλίου) 1910, ἡ τετάρτη τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1910 καὶ ἡ πέμπτη τῇ 31 Δεκεμβρίου 1910 (31 Ἰανουαρίου 1911).

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ὁ διευθύνων τμηματάρχης

Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ

τίνα τρόπον εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ τοῦτο, ἀ π ε ρ ἰ θ η ν αὐτῷ, ὅτι κλπ.»

Αὐτὰ γὰρ ὅσους πάσανε πὰ νὰ ξετάζουνε μὲ τὴν λογικὴν τὸ κάθε τι ποὺ γράφεται καὶ λαλεῖται, κρατώντας γὰρ κριτήριον μόνον τὴν γραμματικὴν καὶ τὸ συντακτικόν.

Μὲ ἀγάπη

Φοιτητὴς Φιλολογίας

Ἀθήνα 29/3/10

Σ. Γ. Ἀλήθεια δὲν μπορῶ νὰ μὴν τονίσω τὴν ἀνανδρία τοῦ κύριου καίτηγῆ ποὺ δὲν ἔδειξε τὴ δύναμιν νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὸ ν' ἀναφέρῃ κάπως περιγελαστά τὸνομα ἐνὸς ἐπιστήμονα, ποὺ ὅσο κι ἂν στάθηκε ἀντίπαλός του, νωπὸ εἶναι ἀκόμη τὸ χῶμα τοῦ τάφου του· καὶ αὐτὸ γὰρ νὰ προκαλέσῃ τὴ θυμῆδιαν τοῦ ἀκροατηρίου του.

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Φίλε Νουμά,

Ὁ κ. Χατζόπουλος ο.δ. φύλλ. σου 384 ἀρωαίνει ἂν εἶναι ποίηση τὸ κομμάτι τοῦ «Δωδεκάλογου» ποὺ ἀνοίγει τὸ «Θάνατο τῶν Θεῶν» μὲ τὰ λόγια:

Ἔοιθα κι' ἀπ' ὅσους τόπους πέρασα.

Γιατὶ νὰ μὴ λάβει μὴ ἀπάντησιν; Ἐγὼ λέω πὼς εἶναι ποίηση, καὶ μεγάλη μάλιστα. Εἶναι ζουγραφία μὲ λόγια ποὺ θὰν τὴ ζούλεβε κι' ὁ πὺδ ἔξοχος ζουγράφος.

Τὸ ἴδιο, νομίζω ποίηση καὶ ποιητικὴ φιλοσοφία, δηλαδὴ φιλοσοφία φανταστική, τὸ κομμάτι ποὺ ἀρχίζει «ποῦ εἶναι ἡ Ἀλήθεια;» Ὑποθέτω, φιλοσοφία ποιητικὴ γὰρ τὸν κ. Χατζόπουλο εἶναι τοῦ Νίτσε μοναχὰ οἱ στίχοι, δηλαδὴ λόγια μπερδεμένα, σὰν τῆς τρελῆς τὰ μαλλιά.

Πρόθυμος

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Βγῆκε σὲ βιβλίον, κοσμοτυπωμένο στὴ Τυβίγγη τῆς Γερμανίας, ἡ «Ἰριγένεια ἐν Τυβίρις» τοῦ Γκαίτε, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν κ. Κ. Χατζόπουλο, καὶ πουλιέται στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἑστίας, Μπέκ καὶ Ἐλευθερουδάκη ἐδῶ, καὶ στὴν Πόλιν στὸ βιβλιοπωλεῖο Ἑμμ. Σαργγιάννη.

— Γὰρ τὴ σημαντικὴ αὐτὴ δουλειὰ ποὺ προσφέρει ὁ κ. Χατζόπουλος στὰ ρωμαϊκά γραμμάτια, ἐλπίζουμε νὰ γίνῃ πλατύτερος λόγος στὸ «Νουμά».

— Στὸ Λαμπριάτικο φύλλο μας θὰ τυπώσουμε πέντε καινούρια «Πεζὰ τραγούδια» τοῦ Ψυχάρη.

— Στὴ Σμύρνη, ποὺ βρίσκεται τελευταία ἡ Κυβέλη μὲ τὸ θιάσόν της, ἔδωσε γὰρ τιμητικὴ τῆς παράστασιν τὴν «Ἀντιγόνη» τοῦ Σοφοκλῆ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν κ. Κ. Μάνο, στὴ δημοτικὴ μας.

— Κάποια δασκάλικη σημεῖδα τῆς Σμύρνης χόλιασε γὰρ τὴ «βεβήλωσιν» καὶ ἐκπόλεσε τοὺς συνευθισμένους κεραινοὺς τῆς ρουτίνας, καὶ κατάντησαν σὰν ἀργεντινὲς δακάραι.

— Μὰ διάβηκε πὰ ὁ καιρὸς ποὺ περνοῦσαν τὰ τέτοια. Καὶ μὲ δυὸ γενναῖα ἄρθρα στὸν «Ἀμερόληπτον» κ' ἓνα ἄλλο στὴν «Ἡμερησία» (Σμυρνιακά φύλλα καὶ αὐτὰ), ξετινάχτηκε ὁ μουχλογράφος στὰ καλά.

— Ὁ «Ἀμερόληπτος» μάλιστα ἔβαλε καὶ κομμάτια ἀπὸ τὰ χορικά τῆς μεταφράσεως τοῦ κ. Μάνου, καὶ ἡ «Ἡμερησία» ἔγραψε πὼς «τὴν Ἀντιγόνην τοῦ Σοφοκλέους ἠσθάνθημεν ἰδικὴν μας, καταδικὴν μας ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες προχθὲς βράδυ, διότι δὲν ἐμεσολάβησαν ἡ ψόφια γλώσσα διὰ νὰ μᾶς τὴν ἀποξενώσῃ».

— Τὸ παραμένο Σαββατόβραδον στὰ γραφεῖα μας ὁ γιατρός Γ. Ν. Ἀβάζος διάβασε ἓνα του καινούριου δῆγῃμα χαριτωμένο «Γκιουλ Χανούμ» καὶ κάμπησε «Διολοσκορπίσματα».

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ

ΤΟΥ ΒΕΡΓΙΛΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ

καὶ τυπωμένα στὴν Τυβίγγη

ΠΟΥΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΚΑΙ

ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ἙΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΧΑΤΖΗ-

ΛΟΥΚΑ ΔΡΑΧ. ΜΙΑ

Καὶ γὰρ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ Νουμά, στὰ γραφεῖα μας,

Λεφεῖα—50—Λεφεῖα